

**ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТУ**

Кафедра економічної теорії

Підлісний П. І.

Паткевич Н.О.

МІКРОЕКОНОМІКА

**Методичні вказівки по відпрацюванню та написанню курсових робіт
для студентів напряму підготовки «Менеджмент» усіх форм навчання**

Київ 2014

УДК 330.101.542

Підлісний П. І. Паткевич Н.О.

Мікроекономіка: Методичні вказівки по відпрацювання та написання курсових робіт для студентів напряму підготовки «Менеджмент» усіх форм навчання – К.: ДЕГУТ, 2014.– 40 с.

Методичні вказівки спрямовано на узагальнення, поглиблення та закріплення теоретичних знань, розвиток та формування у студентів навичок наукового пошуку у межах дисципліни “Мікроекономіка». Наведена тематика курсових робіт охоплює практично весь зміст тематичного плану дисципліни, а запропонована розрахунково-графічна робота «Моделювання поведінки фірми» дає змогу оволодіння навиками прийняття економічних рішень в мікроекономічному середовищі.

Для студентів вищих навчальних закладів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання.

Рекомендовано на засіданні кафедри “ЕТ” (протокол № 6 від 27.01.2014р.) та методичною комісією (протокол № 4 від 28 січня 2014 р.)

Укладачі: П. І. Підлісний, проф., д.е.н.

Н.О. Паткевич, ст. викладач

Рецензенти: Левковська Л. В. д.е.н., ст. н. с.

Бакаєв Л. О. д.е.н., проф.

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
Зміст дисципліни по темах	5
Мета курсової роботи	12
Загальні вимоги та структура роботи	13
Вихідні дані для написання роботи	17
Методика виконання розрахункової частини роботи	27
Оформлення та захист курсової роботи	30
Список літератури	35
Додатки	37

ВСТУП

«Мікроекономіка» є однією із найважливіших навчальних дисциплін для студентів-економістів. Без опанування теоретичних проблем, які вона вивчає, не можна стати висококваліфікованим фахівцем, досвідченим управлінцем, господарником, науковцем і державним діячем сучасного рівня.

Виконання курсової роботи являє собою один із видів самостійної навчальної та науково-дослідної роботи студентів, призначений засвідчити рівень набутих студентам знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних питань у галузі менеджерської діяльності.

Мета навчальної дисципліни: формування майбутніх менеджерів методологічної бази мікроекономічного аналізу поведінки суб'єктів ринку, тому основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- оволодіння універсальним інструментарієм прийняття раціональних господарських рішень;
- пізнання закономірностей функціонування мікросистем у різних ринкових ситуаціях;
- характеристика та аналіз основних типів ринкових структур;
- визначення впливу загальної ринкової рівноваги на ефективність розміщення ресурсів в економіці, дослідження причин обмеженої недостатності ринкового регулювання, критерії добробуту, необхідність державного втручання в економіку.

Загальновідомо, що справжні, стійкі знання є результатом самостійної роботи, тому курсова робота – важлива складова частина навчального плану.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА» ПО ТЕМАХ

Тема 1. Вступ до мікроекономіки. Предмет і метод.

Мікроекономіка в системі економічних наук. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору. Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин.

Предмет курсу. Суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні. Індивід. Домашнє господарство. Фірма. Держава.

Методологія мікроекономічного аналізу. Мікроекономічне моделювання.

Загальноекономічні та специфічні методи мікроекономіки. Метод порівняльного аналізу; граничний аналіз; позитивний та нормативний аналіз. Мікроекономічний інструментарій: графіки, лінійні та нелінійні залежності, математичне моделювання.

Тема 2. Корисність економічного блага. Економічний вибір.

Корисність і уподобання в економічній теорії. Поняття корисності. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності. Закон спадної граничної корисності економічного блага. Процес споживання та динаміка зміни сукупної та граничної корисності. Закон спадної граничної корисності економічного блага. Уподобання споживача.

Побудова кривих байдужості. Карта кривих байдужості. Властивості кривих байдужості. Окремі випадки кривих байдужості. Поняття взаємозамінних благ, взаємодоповнюючих благ, нейтральних благ, благ з від'ємною корисністю. Види поверхонь байдужості для перерахованих вище благ (пара взаємозамінних благ, пара взаємодоповнюючих благ, пара «нейтральне благо - благо з додатною корисністю»).

Гранична норма заміщення. Бюджетне обмеження споживача. Модель можливого. Поняття нахилу бюджетної лінії. Вплив зміни доходу споживача, системи оподаткування, субсидій, квот тощо на положення бюджетної лінії. Зміна цін та її вплив на бюджет споживача.

Рівновага споживача: економічна, алгебраїчна та графічна інтерпретація. Вибір оптимального споживчого кошика. Методи знаходження точки рівноваги.

Тема 3. Аналіз поведінки споживача.

Реакція споживача на зміну доходу. Крива «дохід-споживання». Функція попиту від доходу: крива Енгеля. Поняття нормальних благ та благ нижчої

споживчої цінності. Функції Торнквіста. Реакція споживача на зміну цін товарів. Крива «ціна-споживання». Крива індивідуального попиту. Поняття звичайних благ та благ Гіффена.

Ефект заміни та ефект доходу. Вплив ефектів за Слуцьким та за Хіксом. Рівняння Слуцького. Взаємодія ефектів заміни та доходу. Прийняття рішень в ситуаціях з ризиком. Невизначеність та економічний ризик. Умови схильності та несхильності споживача до ризику. Ризик та ефективність економічних рішень.

Тема 4. Попит та пропозиція.

Ринковий попит як сума індивідуальних попитів (означення, побудова графіків). Зміна попиту та зміна обсягу попиту, фактори зміни (економічний, алгебраїчний, графічний аналіз).

Ринкова пропозиція. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції, фактори зміни (економічний, алгебраїчний, графічний аналіз). Взаємодія попиту та пропозиції.

Ринкова ціна та ціна рівноваги, обсяг рівноваги. Механізм встановлення ринкової рівноваги (павутиноподібна модель). Вплив зміни попиту та пропозиції на рівновагу, взаємодія змін попиту та пропозиції.

Поняття надлишку споживача та надлишку виробника. Практичне застосування аналізу рівноваги: встановлення мінімуму заробітної плати, стелі цін, податки, квоти та тарифи, державний та приватний сектор. Нецінове нормування дефіциту. Акцизні податки та максимізація акцизного збору.

Тема 5. Теорія еластичності.

Поняття «еластичності» для загального випадку. Концепція еластичності взаємозв'язаних показників. Еластичність попиту. Основні властивості еластичності. Оцінка еластичності зростаючої та спадної функції. Еластичність ступеневої функції. Дуговий метод розрахунку еластичності. Еластичність попиту за чинниками впливу: еластичність попиту за власною ціною блага, еластичність попиту за ціною взаємодоповнюючого блага та за ціною

взаємозамінного блага (перехресна еластичність), еластичність попиту за доходом. Зв'язок між еластичністю попиту за власною ціною блага та доходом виробника.

Еластичність пропозиції. Фактори впливу на еластичність пропозиції. Еластичність пропозиції за власною ціною блага, еластичність пропозиції за цінами факторів виробництва.

Тема 6. Теорія граничних продуктів та мікроекономічна модель підприємства.

Фірма як суб'єкт ринку та виробнича ринкова система. Фактори виробництва та їх класифікація. Мотивація поведінки фірми. Економічні періоди функціонування фірми та множина можливих комбінацій ресурсів. Миттєвий, короткотерміновий та довготерміновий періоди функціонування фірми.

Поняття та параметри виробничої функції. Виробнича функція як економічна модель технології, способи побудови виробничої функції (табличний, алгебраїчний, графічний). Основні властивості виробничих функцій.

Сукупний, середній та граничний продукт у короткотерміновому періоді: означення, графічний аналіз взаємного розміщення кривих. Закон спадної продуктивності факторів виробництва. Двофакторна виробнича функція. Ізокванта та її властивості. Карта ізоквант. Гранична норма технічного заміщення. Границі заміщення факторів. Зміна технології, зміна масштабу у довготерміновому періоді. Постійний, спадний та зростаючий ефект від збільшення масштабу виробництва.

Тема 7. Витрати виробництва.

Поняття і види витрат. Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат. Альтернативні витрати. Явні та неявні; внутрішні та зовнішні витрати. «Нормальний прибуток» як елемент витрат. Економічний та бухгалтерський прибуток.

Витрати виробництва у короткотерміновому періоді. Постійні, змінні, сукупні, середні та граничні витрати. Означення, графічний аналіз особливостей взаємного розташування та закономірностей зміни кожного з видів витрат, точки мінімуму та їх взаємне розташування. Закон зростаючих граничних витрат.

Витрати виробництва в довготерміновому періоді. Криві довготермінових витрат та їх види. Поняття ізокошти: означення, побудова, властивості. Карта ізокошт. Рівновага виробника: вибір комбінації виробничих факторів за критеріями мінімізації витрат чи максимізації випуску. Рівновага виробника: графічна, алгебраїчна та економічна інтерпретації. Траєкторія розширення виробничої діяльності фірми. Концепція мінімально ефективного розміру підприємства.

Тема 8. Ринок досконалої конкуренції.

Поняття ринкової структури. Види ринкових структур та їх ознаки. Характерні риси ринку досконалої конкуренції. Досконало конкурентна фірма та умови її функціонування. Ринковий попит та крива попиту на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції.

Сукупний, середній та граничний дохід фірми, їх графічне відображення. Граничний дохід та його співвідношення з лінією попиту на продукцію фірми. Конкурентна стратегія фірми у короткотерміновому періоді. Максимізація прибутку. Дослідження умов прибутковості та збитковості фірми: графічний аналіз впливу ринкової ціни на взаємне розміщення кривих сукупних витрат, сукупного доходу та прибутку фірми - досконалого конкурента. Ринкова ціна та умови: прибутковості, беззбитковості, збитковості, повного згорання виробництва фірми (графічно).

Пропозиція фірми та ринкова пропозиція. Конкурентна стратегія фірми у довготерміновому періоді. Ефективність ринку досконалої конкуренції.

Тема 9. Монопольний ринок.

Модель чистої монополії та її характеристика. Поняття та ознаки.

Природні, економічні, адміністративні та правові бар'єри монопольного ринку. Різновиди монополій: відкриті, закриті, природні.

Монопольний ринок у короткотерміновому та довготерміновому періодах. Визначення монополістом ціни та обсягу виробництва (графічна, та алгебраїчна інтерпретація). Вплив на поведінку монополіста цінової еластичності попиту. Пропозиція фірми монополіста та особливості її формування. Цінова дискримінація. Рівновага фірми-монополіста у довготерміновому періоді. Економічні наслідки та соціальна ціна монополії.

Порівняльний аналіз досконалої конкуренції та монополії. Державне регулювання монопольної діяльності, антимонопольна політика.

Тема 10. Ринок монополістичної конкуренції

Сутність та основні риси ринку монополістичної конкуренції: ознаки та умови функціонування. Ринкова поведінка монополістичного конкурента. Максимізація прибутку. Цінова політика фірми. Короткотермінова та довготермінова рівновага фірми (графічна інтерпретація). Сутність та передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні та негативні наслідки.

Вплив рекламної діяльності на обсяги виробництва та витрати. Економічна доцільність реклами. Суспільна ціна монополістичної конкуренції, порівняльний аналіз з ринком досконалої конкуренції та монопольним ринком.

Тема 11. Олігополістична структура ринку.

Олігополія, її сутність та основні ознаки. Показники концентрації ринку. Основні причини існування олігополії. Різноманітність олігополістичних структур, загальна взаємозалежність і складність аналізу поведінки підприємства на ринку. Дуополія: суть моделей Курно та Бертрана. Олігополістичне ціноутворення. Моделі олігополістичного ціноутворення: цінова війна та її наслідки; картель та легальні угоди; таємні та мовчазні змови (лідерство у цінах). Модель ламаної кривої попиту. Ціноутворення за принципом: «витрати плюс ...».

Олігополія та економічна ефективність. Науково-технічний прогрес за умов олігополії. Економічні наслідки олігополії. Державне регулювання олігополії.

Тема 12. Похідний попит.

Похідний попит. Взаємозв'язок ринку продукту та ринків факторів виробництва. Попит на продукт та попит на фактори виробництва. Вплив різновиду структури ринку продукту на похідний попит. Похідний попит за досконалої конкуренції на ринку продукту та на ринку факторів виробництва. Цінова еластичність попиту на ресурс виробництва. Похідний попит та принцип оплати факторів. Порівняння граничного доходу та граничних витрат товаровиробника при споживанні одного фактора виробництва.

Тема 13. Ринок праці.

Праця як фактор виробництва, її мобільність. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Обґрунтування рішення про найм. Формування індивідуального, галузевого та ринкового попиту на працю.

Ринкова пропозиція праці на досконало конкурентному ринку. Обґрунтування вибору робітника щодо праці та відпочинку. Особливості ринкової пропозиції праці.

Рівновага на ринку праці. Еластичність пропозиції праці для галузей з різною динамікою витрат на виробництво. Двостороння монополія і визначення реального рівня заробітної плати.

Тема 14. Ринок капіталу.

Капітал як фактор виробництва. Капітал як ресурс тривалого використання; форми капіталу. Попит та пропозиція капіталу. Поняття вибору у часі.

Споживання та інвестиції. Уподобання у часі. Побудова бюджетного обмеження для випадку вибору обсягів споживання між теперішніми та майбутніми періодами. Оптимальний вибір.

Попит та пропозиція капіталу. Вступ до аналізу інвестиційних рішень. Поняття дисконтованої величини. Види процентних ставок. Реальна та

номінальна процентні ставки. Рівень дохідності, прибуток на капітал. Поняття теперішньої та майбутньої вартості у прийнятті інвестиційних рішень.

Рівновага на ринку капіталу. Формування процентної ставки як рівноважної ціни капіталу.

Ринок землі. Особливості землі як фактору виробництва. Особливості формування пропозиції землі та попиту на землю. Рента. Ціна землі як капіталізована рента.

Тема 15. Економічна ефективність та добробут.

Аналіз ринкової рівноваги. Часткова та загальна рівновага. Ефект зворотного зв'язку. Закон Вальраса. Рівновага в економіці обміну. Поняття загальної рівноваги за Парето. Ефективність та економіка добробуту. Парето - ефективний стан економіки. Теореми суспільного добробуту. Критерії оцінки добробуту: утилітаристський критерій, критерій Роулза, критерій - Хікса. Теорія загальної рівноваги та політика в галузі економіки добробуту: ефективність та справедливість.

Тема 16. Держава в мікроекономічній теорії: зовнішні ефекти та суспільні блага.

Зовнішні ефекти, їх економічний зміст. Поняття про зовнішні ефекти. Позитивні зовнішні ефекти, їх сутність, вплив на обсяг та ціну рівноваги; заходи щодо корегування (графічна інтерпретація). Негативні зовнішні ефекти, їх сутність, вплив на обсяг та ціну рівноваги; заходи щодо керування (графічна інтерпретація). Суспільні та приватні витрати (вигоди). Коригуючи податки та субсидії.

Громадські блага і громадський вибір. Поняття громадських благ. Приватні та громадські блага. Попит на громадські блага і ефективний їх обсяг. Особливості формування попиту, пропозиції та ціни рівноваги. Забезпечення громадськими благами: можливість ринку і держави.

Економічна роль держави у ринковій економіці. Необхідність та причини втручання держави в економічні процеси за ринкових умов. Теорія суспільного вибору: способи прийняття рішень та проблема ефективності.

МЕТА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи з дисципліни "Мікроекономіка" є однією з складових частин навчального процесу і являє собою завершення вивчення дисципліни. Це один із видів індивідуальних завдань науково-дослідного характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальних дисциплін «Мікроекономіка», «Основи економічної теорії», «Історія економіки та економічних вчень», а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання, здобуття вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, комп'ютерною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Метою написання курсової роботи є:

- поглиблення, систематизація та закріплення набутих теоретичних знань за допомогою самостійного опрацювання студентами навчальної та спеціальної наукової літератури, а також більш глибока розробка одного з конкретних питань;
- вміння узагальнювати теоретичні матеріали, обробляти і аналізувати зібрані дані;
- розвинути навички формулювання власних висновків, розробляти пропозиції з проблем, що досліджуються;
- напрацювання навичок застосування інструментарію мікроекономічного аналізу, а також вміння аналізувати результати конкретних ситуацій поведінки виробників на ринку.

Курсова робота повинна бути виконана на високому теоретичному і практичному рівні з використанням комп'ютерної техніки.

Важливе значення при виконанні курсової роботи має добір літератури. При цьому можуть бути використані підручники, навчальні посібники, монографії, журнальні статті. Обов'язковим є вивчення законодавчих актів, інструктивних та нормативних документів.

Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір теми курсової роботи;

- складання попереднього плану роботи;
- підбір літератури і складання бібліографії з обраної теми;
- вивчення літературних джерел, уточнення плану і підготовка матеріалів до написання тексту, підбір матеріалу для обробки на ПК;
- написання тексту і оформлення курсової роботи.

Курсова робота – одна з найважливіших форм навчання, ефективний спосіб розвитку мислення, її виконання повинно сприяти підвищенню вміння студента:

- самостійно формулювати проблему дослідження;
- здійснювати пошук необхідної наукової інформації;
- аналізувати наукову літературу та вивчати законодавчі матеріали з досліджуваних питань;
- досліджувати поведінку та механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами у різних ринкових ситуаціях;
- моделювати процес погодження господарських цілей сукупності мікроекономічних суб'єктів за допомогою ринкового механізму;
- оформляти науково-дослідний матеріал;
- захищати підготовлений матеріал (робити наукові доповіді, відповідати на запитання, захищати свою точку зору).

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА СТРУКТУРА РОБОТИ

Виконання курсової роботи здійснюється у певної послідовності:

1. Вибір теми курсової роботи.

Курсова робота складається з двох частин: теоретичної та розрахункової. Тема теоретичної частини роботи вибирається студентом самостійно за орієнтованою тематикою, що наводиться в методичних вказівках і визначається останньою цифрою залікової книжки студента. Так, якщо остання цифра залікової книжки 0, то студент може вибрати одну з тем під номером 10, 20, 30, якщо остання цифра 3, тоді 3, 13, 23.

Вибір варіанту розрахункової частини курсової роботи здійснюється відповідно до порядкового номеру під яким прізвище студента знаходиться у списку академічної групи. Завдання та вихідні дані розрахункової частини наводяться в методичних вказівках.

Роботи виконані з порушенням даних вимог або з тематики, що не узгоджена з науковим керівником, а також подані невчасно не зараховуються.

2. Складання плану курсової роботи.

План курсової роботи студент складає самостійно (зразки планів наводяться в додатку 1).

Планом передбачається: вступ; 2 розділи, в яких має бути розкрито сутність обраної теми та розрахункова частина; висновок; список використаної літератури. Кожен розділ основного тексту повинен бути структурованим, тобто складатися з підрозділів, що відображають основні питання кожного розділу.

3. Підбір та вивчення літератури.

Підбір літературних джерел студент здійснює самостійно. Для цього необхідно використовувати систематичні і предметні каталоги бібліотеки, а також список статей економічних журналів, які публікуються в останньому номері журналу за кожен рік. У процесі вивчення необхідних матеріалів (підручників, навчальних посібників, економічної довідкової та наукової літератури, нормативних актів) студент робить конспективні записи, виписки окремих даних, цитат на окремих аркушах. Слід обов'язково записувати прізвище та ініціали автора книги (брошури, статті тощо), а також назву публікації, видавництво, місто, рік видання та номери сторінок. Все це стане до нагоди при використанні виписаних матеріалів у курсовій роботі, щоб зробити посилання на першоджерела, та при складанні бібліографії (список використаних джерел).

4. Написання та оформлення роботи.

Зібраний в процесі підготовчої роботи матеріал систематизується та опрацьовується відповідно до послідовності розділів та параграфів плану

курсової роботи. На цьому ж етапі проводяться розрахунки, формулюються висновки, підбираються ілюстрації (схеми, графіки, таблиці тощо).

Рекомендується така структура роботи:

1. *Титульна сторінка*, оформлення якої наводиться в додатку 2.

2. *Зміст* курсової роботи, де вказуються заголовки розділів (підрозділів) та сторінки, на яких вони розміщені.

3. *Вступ*, де розкриваються актуальність, теоретичне та практичне значення теми, мета і основні завдання курсової роботи.

4. *Основна частина*, що складається з 2 розділів, які відображають теоретичний матеріал з теми.

5. *Висновки*

6. *Розрахункова частина роботи.*

7. *Список використаних джерел.*

У *вступі до курсової роботи* (1-2 сторінки) необхідно визначити актуальність обраної теми, з'ясувати вплив даної проблеми на економічний розвиток суспільства. Визначити об'єкт і предмет дослідження, мету і основні завдання курсової роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, зв'язок між явищами тощо, на які направлено дослідження.

Предмет дослідження – усе те, що знаходиться в межах об'єкту дослідження, це та частина, сторона об'єкта, що буде вивчатися. Наприклад, у темі «Монополістичні ринки в мікроекономічних теоріях» об'єктом можуть бути специфічні особливості ринкових структур, на яких є монопольна влада, а предметом – вивчення та аналіз реально діючого ринку.

Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з її темою. Формування мети супроводжується визначенням конкретних задач, які передбачається вирішити у відповідності з метою. Опис вирішення поставлених задач повинен складати зміст основних розділів курсової роботи.

Основна частина – це стрижень курсової роботи. В ній глибоко та всебічно розкривається сутність обраної теми, її найважливіші питання та проблеми.

Приставаючи до виконання теоретичного завдання, студенти повинні

- визначити до якої теми курсу мікроекономіки вона належить;
- опрацювати відповідні розділи підручників та необхідні нормативні акти;
- зробити самостійний аналіз теоретичного питання за складеним планом з посиланням на відповідну літературу.

Як правило, план курсової роботи повинен включати в себе не менше двох розділів її основного тексту. В першому розділі потрібно передбачити викладання загальнотеоретичних питань теми – сутності відповідних до теми економічних категорій, понять і законів, їх змісту, структури, функцій в економічній системі суспільства та їх ролі в реалізації інтересів суб'єктів господарювання. Другий розділ плану і його структура повинні бути спрямовані на викладання особливостей предмету курсової роботи. В основній частині потрібно показати: як досліджувана проблема висвітлена в літературі; викласти сутність існуючих підходів до її вирішення, навести приклади практичного застосування вивчених моделей мікроекономічного аналізу.

Текст основної частини курсової роботи повинен бути написаний своїми словами, механічне переписування тих чи інших фрагментів літературних джерел не допускається. Виключенням з цієї вимоги є цитування виписок із першоджерел в тих випадках, коли цитатою необхідно підтвердити відповідну думку. При використанні цитат потрібно робити посилання (виноски) на фрагмент, що цитується з літературного джерела.

Дуже важливо, щоб матеріал курсової роботи викладався логічно і послідовно.

Висновки підсумовують основні напрямки досліджень студента з обраної теми, узагальнюють результати самостійно проведеної роботи. У висновках потрібно стисло викласти основні результати проведених досліджень і

визначити, якою мірою вирішені завдання та досягнута мета курсової роботи, що були сформульовані у вступі.

Розрахункова частина роботи під назвою «Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг» засвідчує знання студента щодо механізму прийняття рішень на основі застосування інструментарію мікроекономічного аналізу, методика виконання якої додається.

Список використаної літератури, який розміщують у кінці роботи в алфавітному порядку в такій послідовності:

- закони, нормативні акти та положення державного значення;
- літературні та наукові джерела;
- матеріали періодичних видань.

У літературних і наукових джерелах вказують прізвище, ініціали автора, повну назву книги, місце видання, видавництво, рік видання. Для статей, що опубліковані в періодичній пресі, зазначають прізвище, ініціали автора, назву статті, назву журналу чи газети, рік видання, номер журналу чи дату виходу газети.

ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ НАПИСАННЯ РОБОТИ

Тематика курсових робіт

1. Теоретичні та практичні аспекти використання еластичності попиту та пропозиції для збільшення доходу виробника.
2. Мікроекономічна модель підприємства.
3. Підприємство як центр прийняття рішень.
4. Обґрунтування оптимальних розмірів підприємства: мікроекономічний аспект.
5. Граничні величини та їх використання в мікроекономіці.
6. Кооперована поведінка фірм в умовах олігополії.
7. Некооперована поведінка фірм в умовах олігополії.
8. Соціально-економічні наслідки діяльності монополії та їх державне регулювання.

9. Попит і пропозиція капіталу та аналіз інвестиційних рішень.
10. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання.
11. Монопольна влада та регулювання монополії.
12. Природні монополії та їх регулювання в Україні.
13. Модель монополістичної конкуренції як основа розвитку ринку споживчих товарів.
14. Підприємство як суб'єкт ринку.
15. Попит і пропозиція в сучасних економічних теоріях.
16. Ринки факторів виробництва.
17. Сучасні теорії поведінки споживача.
18. Фактори виробництва в мікроекономічних теоріях.
19. Взаємодія споживача та виробника в мікроекономічних теоріях.
20. Врахування часового фактору в мікроекономічних теоріях.
21. Часткова і загальна рівновага ринкової системи в мікроекономічних теоріях.
22. Ринкові ситуації в мікроекономічних теоріях.
23. Ринок капіталів в мікроекономічних теоріях.
24. Сучасні економічні теорії діяльності олігополії.
25. Витрати виробництва в сучасних економічних теоріях.
26. Теоретичні аспекти ціноутворення в мікроекономічних теоріях.
27. Сучасні економічні теорії суспільного блага та економіка добробуту.
28. Ціноутворення в умовах монополії.
29. Монополістичні ринки в мікроекономічних теоріях.
30. Особливості функціонування реальних монополізованих ринків.

Завдання розрахункової частини курсової роботи

1. Відповідно до вашого варіанту роботи обчисліть витрати (сукупні, середні та граничні), величину сукупного та граничного виторгу, економічні прибутки фірми. Фірма працює на ринку недосконалої конкуренції. Розрахунки подайте у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1.

Витрати та прибутки фірми

Q	P	TR	MR	TFC	TVC	TC	MC	EP	ATC	AVC	AFC

Q - обсяг попиту; P - ціна; TR - сукупний виторг; MR - граничний виторг; TFC - постійні витрати; TVC - змінні витрати;	TC - сукупні витрати; MC - граничні витрати; EP - економічні прибутки; ATC - середні сукупні витрати; AVC - середні змінні витрати; AFC - середні постійні витрати;

2. Використовуючи два методи аналізу (граничний та порівняльний) визначте оптимальний рівень виробництва, ціну і прибуток (збитки). Накресліть криві попиту (D), граничного виторгу (MR), граничних витрат (MC) та середніх сукупних витрат (ATC) (*графік 1*). Якими є результати діяльності фірми?

3. Побудуйте криві середніх та граничних витрат (ATC, AVC, AFC, MC). (*графік 2*). Опишіть, як вплинуть на розташування кривих витрат фірми наступні детермінанти:

- а) підвищення залізничних тарифів;
- б) зростання цін енергоносіїв, які використовуються у виробництві;
- в) скорочення управлінського персоналу;
- г) звільнення частини робітників;
- д) зростання орендної плати за приміщення офісу фірми.

Вихідні дані для розрахунку варіантів

ВАРІАНТ 1.

Постійні витрати = 65.

Змінні витрати: 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 400, 475

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	115	110	105	100	95	90	85	80	75

ВАРІАНТ 2.

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 63, 103, 138, 170, 208, 254, 307, 368, 436, 514

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	149	139	129	119	109	99	89	79	69	59

ВАРІАНТ 3.

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 51, 80, 101, 116, 135, 160, 191, 229, 275, 331

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	240	220	200	180	160	140	120	100	80	60

ВАРІАНТ 4.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 39, 66, 86, 107, 132, 165, 208, 264, 334, 424

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40

ВАРІАНТ 5.

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 38, 64, 84, 105, 130, 162, 203, 253, 309, 375

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 6.

Постійні витрати = 100

Змінні витрати: 82, 152, 217, 277, 347, 437, 547, 677, 827, 997

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	146	136	126	116	106	96	86	76	66	56

ВАРІАНТ 7.

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 8.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 36, 64, 86, 111, 140, 176, 220, 273, 338, 417

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 9.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 75, 105, 125, 140, 153, 173, 204, 254, 324, 426

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40

ВАРІАНТ 10.

Постійні витрати =70

Змінні витрати:66, 90, 107, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80

ВАРІАНТ 11.

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 12.

Постійні витрати = 85

Змінні витрати: 86, 130, 161, 188, 217, 250, 286, 336, 399, 476

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 13.

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 45, 85, 120, 153, 188, 228, 273, 328, 393, 468

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	122	112	102	92	82	72	62	52	42	32

ВАРІАНТ 14.

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 68, 108, 143, 173, 208, 248, 293, 348, 413, 488

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	105	100	95	90	85	80	75	70	65

ВАРІАНТ 15.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 78, 100, 108, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	126	121	116	111	106	101	96	91	86	81

ВАРІАНТ 16.

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 89, 130, 162, 192, 227, 271, 324, 389, 469, 564

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціна	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60

ВАРІАНТ 17.

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 60, 100, 135, 165, 200, 240, 285, 340, 405, 480

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	118	108	98	88	78	68	58	48	38	28

ВАРІАНТ 18.

Постійні витрати = 85

Змінні витрати: 34, 56, 72, 90, 112, 140, 178, 229, 294, 375

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20

ВАРІАНТ 19.

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	112	104	96	88	80	72	64	56	48	40

ВАРІАНТ 20.

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 345, 440

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	124	118	112	106	100	94	88	82	76	70

ВАРІАНТ 21.

Постійні витрати = 75

Змінні витрати: 70, 107, 130, 147, 160, 180, 211, 261, 331, 433

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	160	156	152	148	144	140	136	132	128	124

ВАРІАНТ 22.

Постійні витрати = 100

Змінні витрати: 81, 151, 216, 276, 346, 436, 546, 676, 826, 996

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100

ВАРІАНТ 23.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 81, 111, 131, 146, 159, 179, 210, 260, 330, 432

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціна	120	115	110	105	100	95	90	85	80	75

ВАРІАНТ 24.

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 30, 52, 68, 88, 113, 145, 185, 232, 290, 358

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 25.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 36, 64, 86, 111, 140, 176, 220, 273, 338, 417

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 26.

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 45, 85, 120, 150, 185, 225, 270, 325, 390, 465

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	129	111	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 27.

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 400, 475

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	125	114	105	96	87	78	69	60	51	42

ВАРІАНТ 28.

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 400, 470

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	125	120	115	110	105	100	95	90	85	80

ВАРІАНТ 29.

Постійні витрати = 75

Змінні витрати: 55, 95, 130, 162, 200, 242, 288, 340, 405, 480

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	130	123	116	109	102	95	88	81	74	67

ВАРІАНТ 30.

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 0, 41, 60, 71, 76, 83, 94, 114, 143, 185, 236

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	108	100	92	84	76	68	60	52	44	36

ВАРІАНТ 31.

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 50, 78, 98, 112, 127, 147, 172, 206, 251, 306

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 32.

Постійні витрати =90

Змінні витрати: 78, 110, 130, 140, 156, 176, 207, 257, 327, 429

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	146	136	126	116	106	96	86	76	66	56

ВАРІАНТ 33.

Постійні витрати =80

Змінні витрати: 47, 72, 89, 100, 115, 135, 164, 199, 241, 293

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	153	143	133	123	113	103	93	83	73	63

ВАРІАНТ 34.

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 40, 68, 88, 110, 136, 170, 214, 270, 342, 432

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	141	130	119	108	97	86	75	64	53	42

ВАРІАНТ 35.

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 31, 54, 71,86, 99, 122, 157, 205, 262, 329

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	270	250	230	210	190	170	150	130	110	90

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ РОБОТИ

Наприклад, обраний варіант розрахункової частини – це

ВАРІАНТ № ...

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 345, 440

Обсяг попиту на продукцію, Q	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни, P	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

1. На основі даних варіанту №... необхідно обчислити показники діяльності фірми та розрахунки подати у вигляді таблиці 1. Для розрахунку цих показників необхідно ознайомитися з темою «Витрати і результати виробництва». Основні положення даної теми розкриті в кожному підручнику з мікроекономіки, доступне викладення окремих питань можна знайти в [1, тема 5,6], [4, розділ 2], [5, тема 2].

Формули, що використовуються для розрахунків:

Сукупний виторг $TR = PQ$;

Сукупні витрати $TC = TFC + TVC$;

Граничний виторг $MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q}$, де ΔTR – приріст загального виторгу

ΔQ – збільшення випуску продукції на одну одиницю;

Граничні витрати $MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$, де ΔTC – приріст сукупних витрат

Економічний прибуток $EP = TR - TC$;

Середні сукупні витрати $ATC = \frac{TC}{Q}$;

Середні змінні витрати $AVC = \frac{TVC}{Q}$;

Середні постійні витрати $AFC = \frac{TFC}{Q}$.

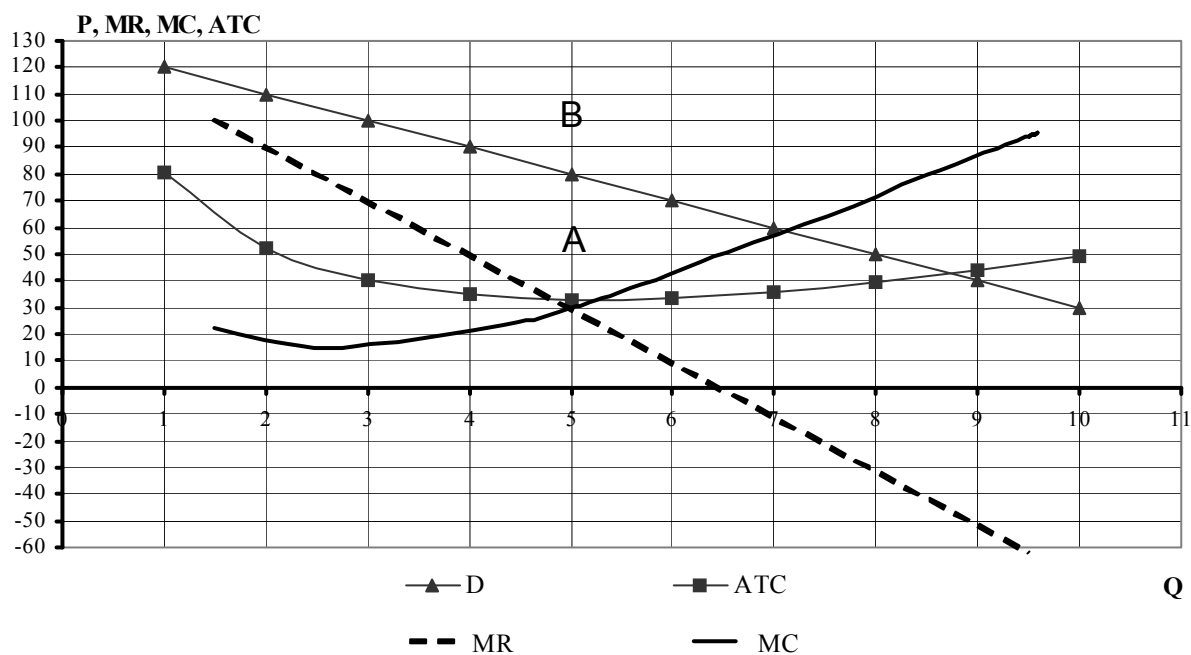
Вихідні дані (варіант №...) подані у таблиці 1 жирним шрифтом.

Таблиця 1.

Витрати та прибутки фірми

Q	P	TR	MR	TFC	TVC	TC	MC	EP	ATC	AVC	AFC
1	120	120		50	31	81		39	81,0	31,0	50,0
			100				23				
2	110	220		50	51	104		116	52,0	25,5	25,0
			80				17				
3	100	300		50	71	121		179	40,3	23,7	16,7
			60				20				
4	90	360		50	91	141		219	35,3	22,8	12,5
			40				23				
5	80	400		50	114	164		236	32,8	22,75	10,0
			20				35				
6	70	420		50	149	199		221	33,2	24,8	8,3
			0				51				
7	60	420		50	200	250		170	35,7	28,6	7,1
			-20				65				
8	50	400		50	265	315		85	39,4	33,1	6,3
			-40				80				
9	40	360		50	345	395		-35	43,9	38,3	5,6
			-60				95				
10	30	300		50	440	490		-190	49,0	44,0	5,0

2. Для визначення оптимального рівня виробництва, ціни та результатів діяльності фірми (прибуток чи збитки) необхідно ознайомитися з універсальними правилами ринкових структур, які доступно розглянуті в [1, с. 128-130], [4, с. 111-113], [5, с. 50-53], а також в кожному підручнику з мікроекономіки у темі «Ринок досконалої конкуренції».

Графік 1

Щоб отримати максимальний прибуток, фірма повинна виробляти такий обсяг продукції, при якому гранична виручка дорівнює граничним витратам:

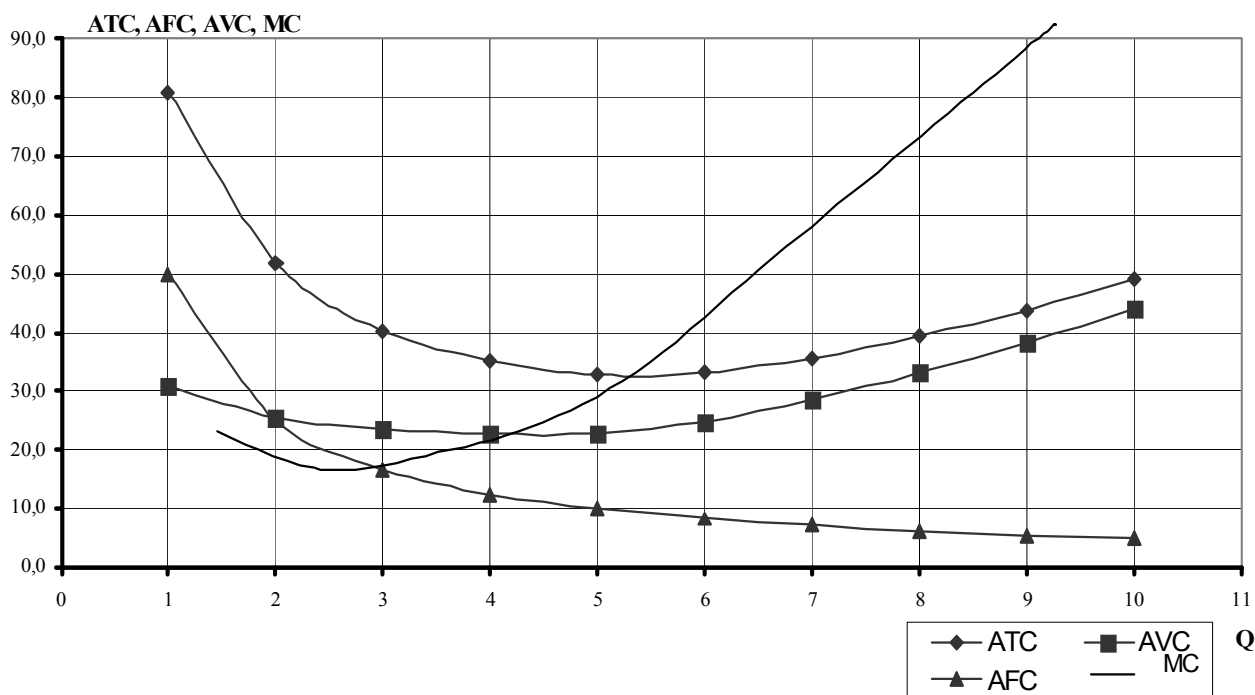
$$MR=MC$$

Згідно графіку 2:

- фірма одержує максимальний прибуток, якщо виробляє 5 одиниць продукції (точка перетину кривих MR і MC – точка A);
- ціна дорівнює 80 грош. од. (ціна визначається відповідною точкою на кривій попиту – точка B – $P_5=80$);
- фірма буде одержувати економічний прибуток тому, що ціна продукції не перевищує середні сукупні витрати ($ATC_5=32,8$).

3. Типовий характер змін виробництва представлено у темі «Витрати і результати виробництв». При аналізі переміщення кривих витрат виробництва необхідно звернути увагу на фактори, що впливають на зміну витрат виробництва в короткостроковому періоді.

Наприклад: зміна цін на постійні ресурси (зростання орендної плати за приміщення офісу) приведе до зсуву кривої середніх постійних AFC витрат і кривої середніх загальних витрат ATC вгору.

Графік 2.

Висновки: фірма залишається в галузі і виробляє продукцію в обсязі 5 од., при якому вона максимізує економічний прибуток.

ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлення курсової роботи має відповідати наступним вимогам:

- курсова робота має бути написана українською мовою;
- титульний лист і сам текст курсової роботи можуть бути набрані на комп'ютері;
- текст курсової роботи друкується на аркушах з одного боку білого паперу формату «А-4» (210 x 297 мм) на комп'ютері через 1,5 інтервали, або може бути написаним від руки (до 30 рядків на сторінці), залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 25 мм, правий не менше 10 мм, верхній та нижній – не менше 15 мм. Шрифт друку повинен бути чітким з однаковою щільністю тексту, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Висота шрифту 1,8 мм

(14 комп'ютерний). Обсяг курсової роботи складає 25- 30 стандартних сторінок.

– нумерацію сторінок курсової роботи подають арабськими цифрами. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включається до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера, наступні сторінки нумерують посередині, знизу сторінки без крапки в кінці.

Викладання тексту кожного розділу та підрозділу, а також вступу та висновку слід починати з нової сторінки. Відстань між заголовками та подальшим чи попереднім текстом має бути не менш ніж 12 пт.

Скорочення слів у тексті, крім загальноприйнятих, не допускається.

Заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ (та назва розділу), ВИСНОВКИ тощо. Розділи повинні мати порядкові номери в межах всього видання, які позначаються арабськими цифрами.

Заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номерів розділу та порядкового номера підрозділу, які розділяються крапкою. Наприкінці номера підзаголовка ставиться крапка.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРІЯ СПОЖИВАЦЬКОЇ ПОВЕДІНКИ

1.1. Рівновага споживача з кардиналістських позиції.

Формування заголовків розділів відповідними стилями обов'язкове.

Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати 1,27 см або п'ять друкарських знаків.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у роботі.

Ілюстрація позначається словом "Рис. ...", яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад, «Рис. 1.1. Криві байдужості». Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу).

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули треба залишити не менше одного вільного рядка.

Формули слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) - третя формула першого розділу.

Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід наводити безпосередньо під нею у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом "де" без двокрапки.

Наприклад:

Граничний виторг обчислюється за формулою:

$$MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q}, \quad (1.1)$$

де ΔTR – приріст загального виторгу;

ΔQ – збільшення випуску продукції на одиницю;

Оформлена курсова робота у зброшурованому вигляді здається на кафедру економічної теорії не пізніше, ніж за два тижня до початку екзаменаційної сесії. Подана на кафедру виконана курсова робота реєструється

в спеціальному журналі. Робота передається науковому керівнику для перевірки, прийняття рішення щодо можливості допуску роботи до захисту.

Якщо курсова робота отримує оцінку «незадовільно», вона повертається студентові для переробці відповідно зауважень наукового керівника і повторному поданню. До переробленої курсової роботи, зданої на повторну перевірку, обов'язково додаються зауваження наукового керівника.

Курсова робота, яка отримала позитивну оцінку, допускається до захисту перед комісією кафедри у складі не менше двох викладачів. Захист курсової роботи має форму усного викладення студентом актуальності та мети дослідження, основних теоретичних положень і висновків по темі курсової роботи, відповіді на питання членів комісії. Повнота і глибина засвоєння питань теми, показані студентом в своєму докладі, правильність відповідей на запитання членів комісії можуть бути підставою для зміни попередньої оцінки роботи.

Написання та захист курсової роботи студента оцінюється за 100 бальною шкалою. Науковий керівник курсової роботи здійснює оцінювання пояснювальної записки, а саме: структурну логічність, обґрунтованість та самостійність висновків, якість оформлення роботи (0-60 балів), а призначена для захисту комісія оцінює доповідь студента та відповіді на запитання членів комісії (0-40) балів. Загальна оцінка – сума балів, які отримує студент.

90-100 балів: ставиться за умови відповідності змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання, самостійність вирішення поставленої задачі, повноти засвоєння питань теми, показані студентом в своєму докладі, правильність відповідей на запитання членів комісії.

75-89 балів: ставиться, якщо курсова робота та доповідь студента відповідає попереднім вимогам, але допускає деякі помилки та недоліки.

60-74 бала: ставиться, якщо курсова робота не відповідає деяким вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання, непослідовно викладання теоретичних положень, студент невміє глибоко і

переконливо обґрунтувати свої думки, недостатня самостійність мислення.

1-59 балів: ставиться, якщо курсова робота відповідає попереднім вимогам, але студент не розуміє сутності поставлених питань, допускає груби помилки, відповідаючи на питання, відсутність самостійності. Неспроможність виправити помилки відповіді при зауваженні чи додаткових запитаннях.

Після захисту курсова робота передається кафедрою до архіву.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. *Андреюк Н. В.* Мікроекономіка.: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004.- 176 с.
2. *Бакаєв О.О.* Основи мікроекономіки: навч. посібник – К.: КУЕТТ; *Карагодова О. О.*, 2004 – 267 с.
3. *Безугла В. О.* Мікроекономіка. Навч. Пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
4. *Задоя А.О.* Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. посіб. – 2-ге вид., стер. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2002. – 211 с.
5. *Калініченко О. В.* Мікроекономіка: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури; *Березіна Л. М.*, 2008. – 472 с.
6. *Косік А. Ф.* Мікроекономвка: 2-ге видання, перероблено та доповнене. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури; *Гронтковська Г. Е.*, 2008. –438 с.
7. *Базілінська О.Я.* Мікроекономіка: Навчальний посібник/ За ред. Базілінської О. Я. 3-тє вид. випр. – Київ: «Центр учбової літератури», 2009. – 352 с.
8. *Павленко І.М.* Мікроекономіка. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
9. *Пустовійт Р. Ф.* Методика розв'язування задач з мікроекономіки: Навчальний посібник. – Вид. 2-е.-К.: Кондор, 2005.- 102 с.
10. *Рудий М. М.* Мікроекономіка: Навчальний посібн. 2-ге вид. – Каравела; Піча Ю. В., 2010. – 360 с.

Додаткова література

1. *Базілінська О.Я.* Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 351 с.
2. *Вініченко І. І.* Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 272 с.
3. *Гаркавенко С. С.* Маркетинг. Підручник. – Київ.: Лібра, 2002- 712 с.

4. *Горобчук Т.Т.* Мікроекономіка: Навчально-методичний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 236 с.
5. *Карагодова О.О.* Мікроекономіка: Навч. посібник. — К.: Четверта хвиля; *Черваньов Д.М.*, 1997. — 204 с.
6. *Макконелл К.Р.* Экономикс: принципы, проблемы и политика: В 2 т.: Пер. 11-го англ. Изд. – М.: Республика; *Брю С.Л.*, 1992
7. Мікроекономіка: Навч.-методичний комплекс: У 3-х ч. / Укл. А. П. Наливайко та інш.. – К.: КДЕУ, 1997. – 276 с.
8. *Нуреев Р. М.* Курс мікроекономіки. – М.: НОРМА, 2001. – 346 с.
9. *Слухай С.В.* Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки. — Київ: Лібра, 1998. — 256 с.
10. *Фишер С.* Экономика: Пер. с. англ. со 2-го изд. – М.: Дело; *Дорнбуш Р.*, 2001. – 864 с.
11. *Ястремський О.* Основи мікроекономіки: Підручник — К.: Знання; *Грищенко О.*, 1998 – 674 с.

Інформаційні ресурси

Нормативна база

Кабінет міністрів України – www.kmu.gov.ua

Верховна Рада України – www.rada.gov.ua

Інтернет

Національний банк України – www.bank.gov.ua

Державний комітет статистики – www.ukr.stat.gov.ua

Зразки планів курсової роботи

Тема. Споживання та його теоретичні аспекти.

Вступ.

Розділ 1. Теорія споживацької поведінки:

- 1.1. Рівновага споживача з кардиналістських позицій.
- 1.2. Оптимум споживача з ординалістських позицій.

Розділ 2. Моделювання поведінки споживача:

- 1.1. Зміна доходу та попиту. Крива «дохід-споживання».
- 1.2. Зміна ціни та попиту. Крива «ціна-споживання».
- 1.3. Ефект впливу зміни ціни на споживацьку поведінку.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Тема. Витрати виробництва в сучасних економічних теоріях.

Вступ.

Розділ 1. Природа витрат:

- 1.1. Витрати виробництва та прибуток.
- 1.2. Характер зміни витрат виробництва у короткостроковому періоді.
- 1.3. Динаміка зміни витрат виробництва у довгостроковому періоді.

Розділ 2. Розширення виробництва:

- 2.1. Функція виробництва у короткостроковому періоді.
- 2.2. Віддача від масштабу у довгостроковому періоді.
- 2.3. Траєкторія розвитку фірми.
- 2.4. Концепція мінімального ефективного розміру підприємства.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Тема. Сучасні економічні теорії діяльності олігополії.

Вступ.

Розділ 1. Сутність олігополії:

- 1.1. Загальна характеристика олігополістичного ринку.
- 1.2. Особливості ціноутворення.
- 1.3. Основні моделі олігополії в залежності від ціноутворення.

Розділ 2. Економічні наслідки олігополії:

- 1.1. Оцінка суспільної ефективності олігополії.
- 1.2. Антимонопольна політика в Україні.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Тема. Ринки факторів виробництва.

Вступ.

Розділ 1. Виробництво та попит на ринку ресурсів:

- 1.1. Взаємозв'язок ринку товарів та факторів виробництва.
- 1.2. Оптимальне співвідношення ресурсів.

Розділ 2. Ціноутворення на ринку ресурсів:

- 1.1. Праця як фактор виробництва в різних ринкових ситуаціях.
- 1.2. Економічна рента та її особливості.
- 1.3. Ринок капіталу: позичковий відсоток, поточна (дисконтована) вартість.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Зразок оформлення титульного листа:

Форма № Н-6.01

ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Економічна теорія»

КУРСОВА РОБОТА
з мікроекономіки
на тему: «НАЗВА ТЕМИ»

(тема курсової роботи пишеться великими літерами)

Студента (ки) ____ курсу ____ групи

Галузі знань:

0306 «Менеджмент і адміністрування»

Напряму підготовки:

030601 «Мкнеджмент»

(прізвище та ініціали)

Керівник

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

м. Київ – 2014 рік

Навчально-методичне видання

**Підлісний Павло Іванович
Паткевич Наталія Олександрівна**

МІКРОЕКОНОМІКА

Методичні вказівки по відпрацюванню та написанню курсових робіт
для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання

Відповідальний за випуск: *Підлісний П.І.
Паткевич Н. О.*

Підписано до друку 11.02.14. Формат 60×84/8, Папір офсетний,
Друк на рвзографі.
Зам. № 32|14

Надруковано у редакційно-видавничому центрі ДЕГУТ.
(свідоцтво про реєстрацію від р. серія ДК №)
03049. Київ, вул. Лукашевича, 19а